

Kontrolní hlášení

Časté omyly

1) KONTROLNÍ HLÁŠENÍ NEPOVEDE K LEPŠÍMU VÝBĚRU DANÍ

Omyl:

Kontrolní hlášení bude jen dalším administrativně náročným opatřením, které nepovede **k lepšímu výběru daní**.

Skutečnost:

Tzv. VAT GAP (mezera na DPH), která představuje rozdíl mezi potenciálním inkasem DPH a skutečností, činí v České republice minimálně 80 mld. korun. Finanční správa odhaduje, že po zavedení kontrolního hlášení dojde ke zvýšení daňových příjmů zpočátku o přibližně 10 mld. korun ročně. V dalších letech by se tato částka mohla ještě zvýšit díky odstrašujícímu efektu na osoby stojící za podvody s DPH.

Analýza nákladů a přínosů kontrolního hlášení je součástí příslušné **důvodové zprávy** – viz. strany 41 a 42 (Sněmovní tisk 291/0, část č. 1/8 Novela zákona o dani z přidané hodnoty – EU).

2) VELKÝ BRATR – ODHALENÉ OBCHODNÍ VZTAHY

Omyl:

Povinnost dávat elektronicky Finanční správě přehled všech vydaných i přijatých faktur budou mít všichni plátcí DPH. Jedná se o firmy i fyzické osoby – podnikatele napříč všemi obory. Jelikož podnikatel nebo firma budou muset dát seznam všech faktur, dostane daňová správa **obrovské množství citlivých dat**. Třeba taková, komu, co, za kolik a s jakou marží daná firma dodala nebo v jakém množství od někoho nakoupila.

Skutečnost:

Kontrolní hlášení obsahuje pouze údaje nezbytně nutné pro správu daně. Přičemž se v žádném případě **nejedná o kompletní souhrn fakturačních údajů**, ze kterých by bylo možné vyčíst určité obchodní strategie či obchodní tajemství dotčených plátců. Z kontrolních hlášení bude možné zjistit **pouze, mezi kým a kdy proběhl obchod a celkovou cenu fakturovaného plnění**. Konkretizace předmětu plnění se uvádí pouze u režimu přenesení daňové povinnosti, která se ovšem vykazují stejným (neurčitým) způsobem již nyní (např. při prodeji 10 t pšenice za 1 mil. Kč bude vykázáno pouze uskutečnění dodání zboží spadající do kategorie „obiloviny a technické plodiny“ v hodnotě 1 mil. Kč, oproti tomu dnešní výpis z evidence pro daňové účely obsahuje i měrné jednotky – množství dodávaného zboží). Plátcí, jež obchodují v režimu přenesení daňové povinnosti, tak budou vykazovat **méně určité informace než před vznikem povinnosti podávat kontrolní hlášení**.

Vyhodnocení došlých dat bude prováděno centralizovaně za dodržení maximálních možných bezpečnostních opatření (stavebně oddělené prostory, omezený přístup pouze pro osoby s bezpečnostní prověrkou apod.). Pracovníci místně příslušných správců daně budou mít k dispozici velmi omezené informace z kontrolních hlášení plátců. Pokud však analytické centrum vyhodnotí údaje o transakcích jako rizikové, dostanou správci údaje z kontrolního hlášení konkrétního plátce v takovém rozsahu, aby s nimi mohli pracovat stejně, jako při současné daňové kontrole.

3) KRÁTKÉ LHŮTY

Omyl:

Pokud faktury nebudou shodné, budou mít firmy a podnikatelé na jejich opravu či vysvětlení jen pět dnů. V případě, že to nestihnou, **hrozí jim až padesátitisícová pokuta**. Takto krátkou lhůtu zavedlo Ministerstvo financí ve snaze omezit miliardové karuselové podvody s DPH. Problémem ale je, že **stát tak opět přenáší další část zátěže při výběru daní na daňové subjekty**.

Skutečnost:

Lhůta stanovená na určitý úkon při správě daní **počíná běžet dnem doručení** dokumentu, který danou lhůtu stanovuje. Jedná se o běžný postup doručování písemností.

V praxi elektronické komunikace prostřednictvím datových schránek dochází k **doručení okamžikem přihlášení oprávněné osoby do datové schránky**. Pokud se oprávněná osoba nepřihlásí během 10 dnů po odeslání, dojde k tzv. doručení fikcí (§ 47 odst. 2 daňového řádu). V případě e-mailové komunikace se fikce doručení vztahuje již k okamžiku odeslání zprávy správcem daně (§ 101g odst. 5 zákona o DPH). V daném případě může skutečně dojít k výraznému zkrácení doby, kterou bude mít daňový subjekt k dispozici (tato situace připadá do úvahy pouze u plátců – fyzických osob (případně osob neusazených), neboť právnické osoby se sídlem v tuzemsku mají zřízení datovou schránku povinně ze zákona). Nicméně nelze ze strany správce daně brát zřetel na možné ignorování doručovaných zpráv. V této souvislosti je možné pouze doporučit využívat pro elektronickou komunikaci se státní správou oficiální nástroj spravovaný Ministerstvem vnitra v podobě datových schránek.

Pro samotné podání kontrolního hlášení je doporučeným způsobem elektronického podání prostřednictvím Daňového portálu (aplikace EPO na www.daneelektronicky.cz).

4) FAKTURY SE NESPÁRUJÍ

Omyl:

Faktury se nespárují, např. na Slovensku způsobil tento způsob, zavedený od loňska, v prvních týdnech fungování zmatky. **Velké množství faktur se nespárovalo například kvůli jiným typům pomlček v čísle faktury**.

Skutečnost:

Evidenční číslo daňového dokladu je z hlediska zpracování dat z kontrolních hlášení naprosto zásadní. Z důvodu zajištění shodného vykazání této položky v rámci kontrolního hlášení dodavatele i odběratele je nutné použít v obou výkazech takové označení, jak jej vystavil dodavatel, přičemž vyhodnocovat se budou pouze alfanumerické znaky **bez ohledu na užití mezer, lomítek, pomlček** a jiných speciálních symbolů (maximální délka textového řetězce je 60 znaků). Formát evidenčních čísel, která uvádí dodavatel na jím vystavovaných dokladech, je zcela v jeho kompetenci i nadále.

5) KVŮLI INFORMACÍM POTŘEBNÝM K VYPLNĚNÍ KONTROLNÍHO HLÁŠENÍ ZAPLATÍM STATISÍCE A MUSÍM NAJMOUT NOVÉ ZAMĚSTNANCE

Omyl:

Některé z požadovaných finančních údajů totiž firmy doposud nesledují, a jejich software s nimi nepočítá. Na přepracování systémů mají firmy krátký čas. Některé z informací nemají v účetním systému firem své políčko.

Tvorba kontrolních hlášení a jeho provázání se zbytkem firmy tak bude nějaký čas trvat. Zkušenosti ze Slovenska ukazují, že **velké firmy musely v začátcích reportování na přípravu těchto nových hlášení najmout nového zaměstnance**. Implementace napříč skupinou bude pravděpodobně obnášet náklady ve statisících korun.

Skutečnost:

Údaje uváděné do kontrolního hlášení vycházejí do značné míry ze současné evidence pro účely daně z přidané hodnoty. Faktem je, že doposud podávaná daňová tvrzení nevyžadují až natolik podrobné členění, nicméně veškeré požadované údaje vychází z údajů **povinně uváděných na daňových dokladech** a tudíž jimi plátců disponují.

Časové a finanční náklady jednotlivých plátců jsou velmi individuální. Záleží na tom, jakým ekonomickým softwarem disponují respektive, jaký systém používají k evidenci účetních údajů. Dále záleží na počtu provedených transakcí. Náklady spojené s podáváním kontrolního hlášení tedy budou u konkrétních plátců různé.

6) RESORT MINISTERSTVA FINANCÍ V ČELE S MINISTREM POUŽÍJE ZÍSKANÉ ÚDAJE VE VLASTNÍ PODNIKATELSKÝ PROSPĚCH

Omyl:

Resort Ministerstva financí v čele s ministrem, kterému je Finanční správa podřízena, může **použít informace** získané při správě daní konkurenčních subjektů **ve vlastní podnikatelský prospěch**.

Skutečnost:

Údaje z kontrolního hlášení má k dispozici správce daně, který je obecně vázán mlčenlivostí podle § 52 a následujících daňového řádu. Správcem daně jsou zejména orgány Finanční správy ČR, avšak i Ministerstvo financí může v jistých případech vystupovat v postavení správce daně, a z toho důvodu nic nebrání tomu, aby informace získané při správě daní byly ministerstvu poskytnuty. Pro tyto účely je ovšem **nutná existence objektivních důvodů** (např. výkon dozorčí činnosti apod.) – **bez toho mandátu (či nad jeho rámec) by svévolné získávání informací bylo nezákonné**. Samozřejmě i Ministerstvo financí je ve vztahu k takto získaným informacím dále vázáno mlčenlivostí.